

delse af håndværksarbejdet) og de andre opgaver, der er tale om (de administrative, teknisk og økonomisk kontrollerende). Som begrundelse herfor anføres, at de byggende arkitekter, hvis evner og erfaringer ligger indenfor den egentlige arkitektgerning, sjældent eller aldrig ved siden heraf har kunnet overkomme administrative opgaver af kontrollerende og kontormæssig art. Det anføres endvidere, at de for staten byggende arkitekter af arbejdsmæssige og indtjeningsmæssige grunde tillige bør have adgang til privat arkitektvirksomhed, hvilket ikke er foreneligt med den kontrollerende statsarkitekts arbejde. Det anføres endeligt, at den for staten byggende arkitekt — i modsætning til den kontrollerende arkitekt — må stå direkte under den centrale statsmyndighed og ikke under en stedlig myndighed.

Ministeriet vil ingenlunde underkende de således anførte betragtninger, men må dog bemærke, at man ikke har nogen sikker erfaring for, at en hos det offentlige ansat arkitekt ikke samtidig kan bygge for det offentlige og bestride opgaver for det offentlige af administrativ og kontrollerende art. Indenfor den svenske lensarkitektordning er man således ikke vejet tilbage fra en kombination af disse to funktioner, og man kan jo også anlægge den betragtning, at aktiv byggevirksomhed kan give den hos staten ansatte arkitekt en kontakt med det praktiske liv, som kan være i høj grad inspirerende og gavnlig for ham under hans arbejde med de administrative og kontrollerende opgaver. I lovforslaget har man, ligesom i forvaltningskommissionens betænkning, søgt at finde en passende mellemvej, idet man med hensyn til nybyggeri kun har foreskrevet pligt for amtsarkitekterne til at udføre forretninger vedrørende opførelse af tjenesteboliger og administrationsbygninger og kun i det omfang, det pålægges dem af arbejds- og boligministeren, eller med dennes tilllutning af vedkommende andre ministre. Man mener herved at have fundet frem til en ordning, der er så smidig, at den muliggør at indskrænke eller udvide amtsarkitekternes virksomhed på dette punkt, alt efter som erfaringerne tilsiger det ene eller det andet. Som det fremgår af lovforslaget, er der intet til hinder for, at amtsarkitekterne, når de bygger for staten, kan stå direkte under vedkommende centralmyndighed og ikke under amtmanden.

Til dels ud fra lignende bevæggrunde som statens bygningsinspektører gør arkitektforeningerne gældende, at amtsarkitekterne ikke skal påtage sig egentlige projekteringsarbejder, men at disse i videst muligt om-

fang bør fordeles på privat praktiserende arkitekter, hvis vilkår udenfor de store bysamfund er yderst ringe.

Hertil skal bemærkes, at det, som anført, efter lovforslaget kun er en begrænset del af statens byggeri, der skal være mulighed for at overlade til amtsarkitekterne, og at det beror på de erfaringer, der indhøstes, i hvilket omfang man vil udnytte denne mulighed. Styrelserne er på dette punkt frit stillet.

Iøvrigt ønsker man i denne forbindelse at pege på, at amtsarkitekternes konsultative virksomhed i kommunerne kan føre til en øget forståelse for betydningen af en højere byggestandard.

Hovedlinierne i lovforslaget.

Lovforslaget tilsigter en reform indenfor to forskellige områder, nemlig dels vedrørende det offentliges forvaltning af byggelovs-, byplan- og boligvæsenet, dels vedrørende varetagelsen af det offentliges (statens og kommunernes) egne bygninger og byggeri.

1) Forvaltningen af byggelovs-, byplan- og boligvæsenet.

Reformen består dels i, at en del forvaltningsmæssige opgaver indenfor dette område lægges bort fra centraladministrationen og ud til lokal afgørelse, dels deri, at der gives kommunerne adgang til lokal sagkyndig rådgivning vedrørende de nævnte forhold. I begge tilfælde drejer det sig om forhold af kombineret juridisk-administrativ-teknisk art, og den afgørende og rådgivende virksomhed tillægges derfor amtmanden, der samtidig gennem ansættelsen af amtsarkitekter forsynes med den fornødne tekniske bistand. Rådgivningen for kommunerne er gratis.

2) Varetagelsen af det offentliges egne bygninger og byggeri.

Forsåvidt angår statens (folkekirkens) egne bygninger og byggeri beror reformens betydning på, i hvilket omfang de forskellige statsmyndigheder vil se deres fordel i at benytte amtsarkitekterne i stedet for de nu eksisterende individuelle arkitektordninger, og dette beror atter på, hvor effektiv amtsarkitektinstitutionen vil vise sig at være, og hvilken betydning man vil tillægge den omstændighed, at det drejer sig om en lokalt virkende institution i modsætning til de nævnte individuelle arkitektordninger.

Amtsarkitekternes virksomhed som konsulenter for kommunerne vedrørende disses bygninger og byggeri forventes at ville blive